

КОЛОКВИУМ 1А Органска хемија

датум: _____

Име и Презиме	Бр. на индекс	Потпис	Поени

1) (2 п) Колку изнесува вообичаената валентност на С, Н, О, N и F во ковалентните органски соединенија? Бројната вредност запиши ја над линијата до симболот на секој од наведените елементи.

a) C _____ b) H _____ c) O _____ d) N _____ e) F _____

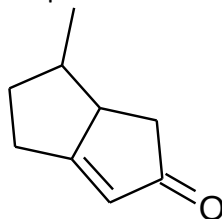
2) (2п) Напиши ја електронската конфигурација на $^{32}_{16}\text{S}$. Означи ги валентните електрони?

3) (2п) Нацртај ја Lewis-овата структура на метиламин CH_5N .

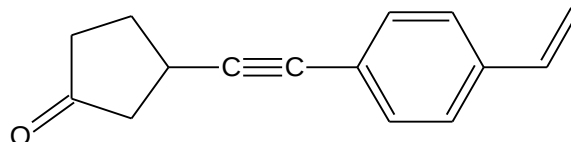
4) (2 п) Колкав е бројот на сврзувачки, а колкав на несврзувачки електрони на атомот на азот во молекулата на метиламин?

сврзувачки електрони _____ несврзувачки електрони _____

5) (2 п) Означи го бројот на водородни атоми сврзани за секој јаглероден атом и напиши ја молекулската формула за соединението претставено со следната скелетна формула, :

6) (4 п) Дадена е следнава скелетна структура, за која треба да се одговори на прашањата:

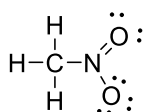

- Колкав е бројот на sp^3 хибридизирани С атоми? _____
- Колкав е бројот на sp^2 хибридизирани С атоми? _____
- Колкав е бројот на sp хибридизирани С атоми? _____
- Колкав е бројот на σ С-С врски? _____
- Колкав е бројот на π врски? _____

7) (2 п) Кое од следниве соединенија има диполен момент? Претстави ја просторната геометрија на молекулата и претпостави ја насоката на векторот на диполниот момент!

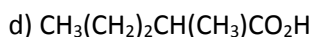
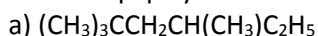
- CCl_4
- CHCl_3
- CH_4
- C_2H_2

8) (2 п) Означи ги атомите со формален полнеж кај наведеното соединение. Напиши ги пресметките за нивниот формален полнеж!

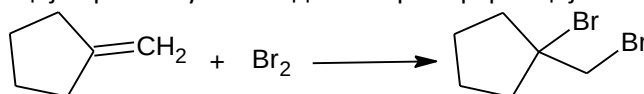

9) (2п) Бутан-1-ол и диетил етер имаат иста релативна молекулска маса, но различни температури на вриење. Температурата на вриење на бутан-1-ол е 117 °C, а на диетил етер 35 °C. Објасни ја разликата!

10) (4 п) Подолу се дадени четири кондензирани структурни формули. Нацртај ја соодветната скелетна формула.

11) (2п) Кој вид на реакција претставува наведената трансформација?

- a) Реакција на елиминација
- c) Реакција на супституција
- e) Ниту едно од наведените

- b) Реакција на прегрупирање
- d) Реакција на адиција

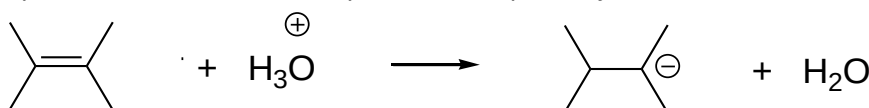
12) (2п) Со кој чекор на верижната радикална реакција најдобро ќе го опишете процесот?

- a) пропагирање
- c) иницирање
- e) супституција

- b) елиминација
- d) терминирање

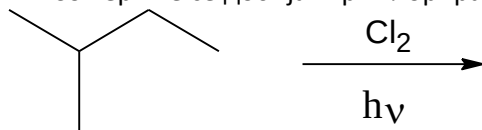
13) (2п) Која е улогата на алкенот во долунаведената реакција?

- a) електрофил
- c) слободен радикал
- e) Луисова киселина

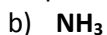
- b) нуклеофил
- d) катализатор

14) (2п) Колку монохлорирани изомери ќе се добијат при хлорирање на 2-метилбутан?

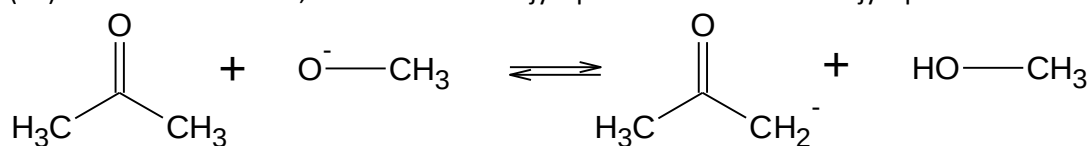

- a) 2
- b) 3
- c) 4
- d) 5
- e) 6

15) (2п) Која од наведените молекули не претставува Бренштед-Лориева киселина?

16) (2п) Обележи ги базата, киселината и конјугираната киселина и конјугирана база!

17) (2п) Етанолот има амфотерен карактер како и водата. Се однесува како киселина при реакција со силна база, односно како база при реакција со силна киселина. Напиши ја реакцијата во која алкохолот се однесува како база и обележи ги продуктите како конјугирана база и конјугирана киселина!

18) (2п) Кое од наведените соединенија е најсилна киселина?

a) H_2O ($\text{pK}_a = 15,7$)

b) NH_3 ($\text{pK}_a = 38$)

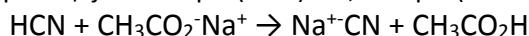
c) CH_4 ($\text{pK}_a = 58$)

19) (2п) Кое од наведените соединенија е посилна киселина? Објасни!

a) $\text{F}_2\text{CHCH}_2\text{COOH}$

b) $\text{Cl}_2\text{CHCH}_2\text{COOH}$

20) (2п) Дали ќе се одвива реакцијата ако $\text{pK}_a(\text{HCN}) = 9,31$ и $\text{pK}_a(\text{CH}_3\text{CO}_2\text{H}) = 4,76$? Објасни!

21) (2п) Која од следниве молекули ќе реагира како Lewis-ова база:

a) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{NH}_2$

b) AlCl_3

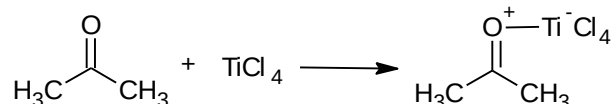
c) TiCl_4

d) HCl

e) CH_3OCH_3

f) Mg^{2+}

22) (2п) Идентификувај ги базата и киселината во долунаведената реакција:

23) (2 п) Идентификувај ги електрофилите:

a) CH_4

b) H_2O

c) Br^+

d) $\text{H}_2\text{C}=\text{CH}_2$

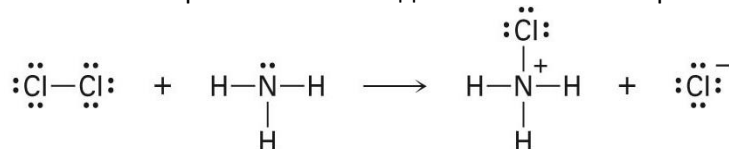
e) BF_3

a) NO_2^+

b) NH_3

c) Br^-

24) (2п) Со помош на свиткани стрелки покажи го движењето на електроните:

25) (2п) Кој од наведените искази е точен?

- Преодната состојба може да се забележи и да се изолира понекогаш.
- Преодната состојба неможе да се забележи и никогаш не се изолира.
- Интермедијарите може да се забележат и понекогаш се изолираат.
- Интермедијарите може да се забележат, но никогаш не се изолираат.
- Интермедијарите неможе да се забележат.

26) (2п) Кој дел од енергетскиот дијаграм на реакцијата укажува дали реакцијата е егзергона или ендергона?

